GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 18. Wtorek 22. stycznia 1850. Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 18. stycznia. Gmina miasta Halicza przyczyniła się dobrowolnie kwotą pięćdziesięciu złr. m. k. do opędzenia wydatków na czynsz za lokalność dla zaprowadzonego tamże c. k. urzędu poborczego.

C. k. rząd krajowy widzi się spowodowanym wyrazić wspomnionej gminie za ten dar patryotyczny publiczne podziękowanie.

Dalszy ciąg nominacyj na posady przy krajowych urzędach podatkowych.

Dla obwodu Przemyskiego.

Poborcami:

1) Poborca przy rogatkach Jan Baraniecki.
2) Kastner kameralny Antoni Csikany de Illeny.
3) Amtschreiber kasy obwodowej Karol Hochleitner.
4) Mandataryusz i poborca podatków Antoni Krupiński.
5) Mandataryusz i poborca podatków Felix Mrozowski.
6) Poborca przy rogatkach Krzysztof Poller.
7) Amtsschreiber kasy cyrkularnej Antoni Szczerbanowski.
8) Kontrolor przy rogatkach Ludwik Weigl.
9) Kasyer miejski Józef Zappe.
10) Mandataryusz i poborca podatków Grzegorz Zawadowski.

Kontrolorami:

1) Mandataryusz i poborca podatków Erazm Błocki.
2) Kasyer miejski Antoni Ciedekowski.
3) Kasyer miejski Józef Hermanowicz.
4) Mandataryusz i poborca podatków August Kędzierski.
5) Cyrkularny koncipient obrachunkowy August Köhler.
6) Mandataryusz i poborca podatków Alexander Krynicki.
7) Kontrolor kasy miejskiej Tobiasz Krokowski.
8) „ „ „ Jakób Lewicki.
9) Amtschreiber kameralny Jakób Radecki.
10) Asystent obrachunkowy admin. okręgowej Jan Szober.

Officyałami:

1) Asystent kancel. administracyi okręgowej Roman Biliński.
2) Dyurnista przy kasie cyrk. Michał Blachowski.
3) Amtsschreiber rogatkowy Wilhelm Lachmund.

Asystentami:

1) Praktykant registratury gubernialnej Alexander Kondratowicz.
2) Dyurnista przy kasie cyrk. Wilhelm Veit.
3) Kalkulant cyrkułowy Ignacy Zajączkowski.

Dla obwodu Sanockiego.

Poborcami:

1) Mandataryusz i pobor. pod. Stanisław Biliński.
2) Amtsschreiber przy obrach. kasie kam. Leopold Czarnek.
3) Asystent przy obrach. administracyi okręgowej Ludwik Hubel.
4) Mandataryusz i poborca podatków Józef Kawecki.
5) Koncipient rachunków obwodowych Antoni Kunz.
6) Mandataryusz i poborca pod. Józef Macejka.
7) detto detto Michał Neumann.
8) Kasyer miejski Aloizy Prokopowicz.
9) Officyał głównego urzędu doch. skarb. Franciszek Teuchmann.
10) Poborca przy rogatkach Józef West.
11) Amtschreiber urzędu cłowego Jan Womela.

Kontrolorami:

1) Mandataryusz i poborca podatk. Wacław Czerny.
2) Kontrolor kasy miejskiej Karol Käufler.
3) Mandataryusz i poborca podat. Julian Krauss.
4) Przełożony kameraryi Edward Kube.
5) Mandataryusz i poborca podat. Karol Łakomicki.
6) Asystent obrach. administracyi okręg. Rudolf Lassnigg.
7) Kancelista cyrkularny Stefan Piskozub.
8) „ „ Jan Sporn.
9) Amtsschreiber kameralny Stanisław Szumlakowski.
10) Pisarz przy obrachunkowej kameralnej kasie podatkowej Jan Teissen.

Officyałami:

1) Amtschreiber kameralny Franciszek Kropaczek.
2) Mandataryusz i poborca podatków Karol Starkl.

Assystentami:

1) Amtschreiber kameralny Jan Bernadzki.
2) Dyurnista przy urzędzie płatniczym Ignacy Dombrowicki.

Dla Samborskiego obwodu.

Poborcami:

1) Kontrolor kameralny przy urzędzie obrach. Karol Bereznicki.
2) Poborca podatków Jan Decordy.
3) Amtssreiber przy kasie obwodowej Franciszek Franz.
4) Kontrolor przy kasie cyrkularnej Wacław Götz.
5) Kontrolor przy kasie miejskiej Jan Namaczyński.
6) Mandataryusz i poborca podatków Walenty Okniński.
7) Kastner kameralny Felix Ptaszyński.
8) Kameralny administrator urzędu gospodarczego Antoni Sallaba.
9) Kameralny rachmistrz Jan Świejkowski.
10) Kameralny kontrolor urzędu obrachunkowego Ernest Thader.
11) Amtschreiber kasy cyrkularnej Franciszek Wiszniewski.

Kontrolorami:

1) Mandataryusz i poborca podatków Wiktor Bańkowski.
2) „ „ „ Jan Olszański.
3) „ „ „ Grzegorz Pajewski.
4) Kontrolor kasy miejskiej Piotr Popkiewicz.
5) Mandataryusz i poborca podatków Emil Pożakowski.
6) „ „ „ Henryk Reichan.
7) Kastner kameralny Stanisław Stadnicki.
8) Mandataryusz i poborca podatków Stanisław Szymczakiewicz.
9) Amtschreiber przy kasie kamer. podat. Ferdynand Truppel.
10) Amtschreiber kameralny Franciszek Vinzenz.
11) Subst. kontrolor przy urzędzie obrach. Aleksander Wojcikowski.

Officyałami:

1) Mandataryusz i poborca podat. Maurycy Chmielowski.
2) Mandataryusz Karol Markowski.
3) Mandataryusz i poborca podatków Ludwik Pierożyński.
4) „ „ „ Leon Ząbecki.

Assystentami:

1) Mandataryusz i poborca podatków Mikołaj Brzeznicki.
2) Praktykant cyrkularny Edward Marcinek.
3) Kancelista magistratualny Hipolit Sikorski.

Dla obwodu Lwowskiego.

Poborcami:

1) Amtschreiber kasy cyrk. Adam Abel.
2) Poborca przy rogatkach Leon Borecki.
3) Mandataryusz i pob. pod. Józef Kuchinka.
4) Kasyer miejski podatkowy Wilhelm Rummel.
5) Kasyer miejski Jan Strasser.

Kontrolorami:

1) Mandataryusz i poborca podat. Jan Brückner.
2) Amtsschreiber przy kasie podatkowej Franciszek Buschak.
3) Asystent przy głównej kasie administr. Józef Geschöpf.
4) Kontrolor przy kameralnym ekonomicznym urzędzie Jan Jellinek.
5) Amtschreiber przy kameral. urzędzie rachunk. Alojzy Seifert.

Officyałami:

1) Kalkulant podatkowy Adolf Becher.
2) Diurnista Emanuel Friedl.
3) Diurnista przy głównym płatnicz. urzędzie Fran. Wolański.

Asystentami:

1) Praktykant przy expedycie gubernialnym Jan Jaud.
2) Kontrolor kasy miejskiej Józef Kaschitz.
3) Nadzorca straży finansowej Leopold Koneczny.
4) Kameralny amtschreiber Adam Kułaczkowski.
5) Praktykant przy expedycie gubernialnym Karol baron Pöck.

Dla obwodu Żołkiewskiego.

Poborcami:

1) Koncipient rachunkowy przy urzędzie cyrkular. Daniel Eiselt.
2) Poborca cłowy Jerzy Georgovits.
3) Kontrolor przy rogatkach Józef Hirschel.
4) Kasyer miejski Edward Klimek.
5) Mandataryusz i poborca podatków Marcyan Krzesiński.
6) Amtsschreiber przy kasie cyrkularnej Jan Lewandowski.
7) Officyał rachun. przy kamer. administracyi okręg. Jan Orłowski.
8) Ingrosista przy buchalteryi Fryderyk Petrzenka.
9) Mandataryusz i poborca podatków Teodor Sawczuczyński.
10) Kontrolor kasy miejskiej Jan Sperny.

Kontrolorami:

1) Adjunkt przy katastrze Ignacy Blaschka.
2) Mandataryusz i poborca podatk. Jan Dębicki.

3) Mandataryusz i poborca podatków Władysław Młodzianowski.
4) Prow. ingrosista przy buchhalteryi Karol Prinz.
5) Kalkulant cyrkularny Jan Radziński.
6) Assystent rachun. przy kam. administr. okręg. Jul. Romanowicz.
7) Mandataryusz i poborca podatków Piotr Skalski.
8) Poborca podatków Jakób Stebelski.
9) Mandataryusz i poborca podatków Franciszek Werner.

Officyałami:

1) Mandataryusz i poborca podatków Józef Nowicki.
2) Praktykant kancelaryjny cyrkularny Antoni Pisuliński.
3) Mandataryusz i poborca podatków Józef Raiński.

Dla obwodu Stryjskiego.

Poborcami.

1) Assystent rachunkowy przy kam. adminis. okręg. Win. Birnbaum.
2) Kameralny kastner Józef Brosenbach.
3) Pisarz przy kasie kam. obrachunkowej Jan Hubel.
4) Protokolista magistratualny Karol Limbach.
5) Kontrolor kasy cyrkularnej Karol Philipp.
6) Assystent przy kasie administracyjnej Gracyan Strzelbicki.
7) Amtsschreiber przy kasie cyrkularnej Gustaw Weigner.
8) Mandataryusz i poborca podatków Feliks Wolański.
9) Kameralny kastner Karol Zathey.

Kontrolorami.

1) Mandataryusz i poborca podatków Tomasz Hiolski.
2) " " Michał Jezierski.
3) " " Ignacy Kucharski.
4) Kalkulant przy rach. depar. gubern. Kawal. Maryan Niezabitowski.
5) Kasyer miejski Feliks Maxwald.
6) Mandataryusz i poborca podatków Ignacy Młodnicki.
7) Kastner kameral. Franciszek Pitka.
8) Kalkulant cyrkularny Franciszek Rezek.
9) Asystent przy rachunkowej kamer. admis. obw. Ed. Rosenberg.

Officyałami:

1) Mandataryusz i poborca podatków Leon Lazarewicz.
2) Asystent przy rachun. kam. adminis. obwodowej Ant. Tembl.

Asystentami:

1) Amtsschreiber przy kamer. urzędzie obrachun. Hier. de Schiller.
2) Expedytor poczty Kazimierz Witkowski.

Sprawy krajowe.

(Projekt do prawa względem wrębu i pastwiska.)

Wiedeń, 14. stycznia. Prawo wrębu i prawo pastwiska, które sejmową ustawą z dnia 7. września 1848 niebyły załatwione, wzięło ministeryum spraw wewnętrznych pod rozpoznanie, i wygotowało w tej mierze projekt, który komisyom zajmującym się uwolnieniem od ciężarów gruntowych przesłany będzie do sprawozdania. Co się tyczy Galicyi, gdzie się uwolnienie od ciężarów gruntowych jeszcze nie rozpoczęło, będą wezwani do oświadczenia się w tej mierze znawcy rzeczy i adwokaci poddanych. Od kroackich mężów zaufania zasięgnięto już w tym względzie zdania i przesłano je także urbaryalnemu komitetowi w Peszcie.

Komisya pod przewodnictwem pana ministra Thinnfeld, która wezwie do siebie także urzędników ministerstwa handlu, weźmie temi dniami pod obrady nową ustawę o leśnictwie.

(Postanowienia najwyższe dla zaprowadzenia jednostajnego zarządu w różnych gałęziach finansowych.)

Praga, 16. stycznia. Otrzymaliśmy następujące doniesienie z Wiednia z dnia 14. stycznia: „By na zasadzie najwyższego postanowienia z 26. czerwca i 19. lipca z. r. wszedł w życie jednostajny zarząd i kierunek różnych gałęzi finansowych, a przeto by ile możności czynność stałego upodatkowania połączyć z czynnością innych gałęzi finansowych, raczył Jego ces. Mość najwyższem postanowieniem z dnia 9. b. m. potwierdzić następujące punkta:

1) Dla spraw finansowych mają na przyszłość istnieć finansowe władze krajowe, których pierwszym przełożonym jest namiestnik pod bezpośredniem zwierzchnictwem ministerstwa finansów.

2) Finansowe władze krajowe są dwojakiego rodzaju, najprzód władze dla wszystkich spraw finansowych, a powtóre władze dla samych tylko stałych podatków.

3) Pierwsze znajdują się tam, gdzie dotychczas istniały administracye dochodów skarbowych, pod nazwą: „dyrekcya finansów krajowych“ pod namiestnikiem jako prezydentem dyrekcyi finansów krajowych i pod dyrektorem jako radzcą ministeryalnym. Następnie będą wyżsi i niżsi radzcy finansowi, w stopniu radzców namiestnictwa i obwodowych tudzież sekretarze i koncepiści.

W miejsce dotychczasowych administracyj dochodów skarbowych będą finansowe dyrekcye krajowe we Lwowie, w Pradze, Wiedniu, Tryeście, Bernie, Gracu i Inspruku.

Do zarządu stałemi podatkami będą zaprowadzone osobne dyrekcye podatków w Austryi powyżej Anizy, w Dalmacyi, Krainie, Karyntyi, Salcburgu, w Szlązku i Bukowinie.

(Nowo organizowane władze rozpoczynają czynność swą. — Program szefa kraju barona Schloisnigg.)

Klagenfurt, 10. stycznia. Z początkiem bieżącego roku zajęły się nowe polityczne zwierzchności nasze wykonaniem czynności swych urzędowych. Dla Karyntyi stanowi to nową niejako epokę hystoryczną, zwłaszcza że prócz zachodzącej przytem dobroczynnej zmiany w administracyi politycznej, otrzymała nadto Karyntya nareszcie prowincyonalną swą samoistność, i nie potrzebuje więcej iść koniecznie obcym torem — jakto dawniej przez wiele dziesiątek lat bywało.

Lecz odłożywszy pożądane te wypadki na stronę, przyjęto większą część ogłoszonych dla tego kraju koronnego mianowań z zadowoleniem, mianowicie zaś obudziło mianowanie barona von Schloisnigg do posady namiestnika Karyntyjskiego, prawdziwą radość w kraju. Z naszą prowincyą jest on dawniej już obznajomiony, a w Galicyi miał sposobność przypatrzyć się zbliska dokładnemu i zapobiegliwemu urzędowaniu hrabi Stadiona, — jakoż zebrane w obu tych peryodach doświadczenia udowodnił czynnie przy zaprowadzeniu nowej w Karyntyi organizacyi w zeszłym roku. Łącząc znajomość trybu urzędowego szkoły dawniejszej, przejęty jest namiestnik nasz szczerym duchem konstytucyjnym niezbędnym dla naszej przyszłości; przychylny on jest z przekonania nowemu porządkowi rzeczy, podzielając przytem szczególne sympatye dla Karyntyi stającej się dlań nową dziedziną, która nadto była niegdyś ojczyzną przodków jego.

Program względem urzędowania swego — jaki we formie przemowy do mieszkańców Karyntyi ogłosił, odpowiada też zupełnie wytkniętemu tu kierunkowi. Wykazując w prostych zarysach nowy kształt Austryi, tudzież urządzenie Karyntyi, jako osobny kraj koronny wyraża się nietylko z przychylnością dla naszej prowincyi, lecz także z pocieszającem dla nas przekonaniem swojem względem obecnego stanowiska urzędników. — Wierny zdaniu szanownej pamięci hr. Stadiona i obecnego ministeryum, uważa urzędników tylko za sługi dobra publicznego, dla publiczności pracujących, i ogłasza wolność konstytucyjną i stały, porządkowi odpowiedni postęp za kierunek, jaki dla siebie i urzędników swego wydziału obiera.

Jeźli więc jeszcze kraj nasz wybierze członków sejmu krajowego ożywionych równą jak nasz namiestnik gorliwością i takiem uczuciem, tedy Karyntya może świetnej oczekiwać przyszłości. (Ll.)

(Jenerał Mayerhoffer. — Kwestya względem województwa Serbskiego.)

Zemlin, 8. stycznia. Szef krajowy dla województwa i Temeszańskiego banatu, jenerał Mayerhofer, przybył tu w towarzystwie radzcy ministeryalnego Gries i sekretarza Pilz. U bram miejskich przyjmowało go znaczniejsze obywatelstwo tutejsze. Dzisiaj składa mu uszanowanie duchowieństwo, tudzież magistrat itd.; dnia jutrzejszego odjeżdża do Belgradu dla zdania tam majorowi T. Radossalevick spraw konzularnych, któremi potąd jako austr. konzul dla Serbii kierował, później zaś wraca na miejsce swego przeznaczenia — do Temeszwaru. Wyglądają tu z wielką niecierpliwością zupełnego rozstrzygnięcia kwestyi tyczącej się serbskiego województwa. — Tuszą sobie, że również i pograniczne gminy zostaną wyłączone od instytutu pogranicznego, i poddane pod zarząd administracyjny urzędu obwodowego. Tyle teraz przynajmniej spodziewają się z niejaką pewnością, że szremska granica wojskowa otrzyma nazwę „granicy serbskiej.“ Niezadługo ma wyjść najw. patent znoszący dotychczasowe prowizorya, a załatwiając ostatecznie sprawę serbską, położy kres zachodzącej potąd w tej mierze niepewności. (Ll.)

(Excesa w Cattaro.)

Zara, 8. stycznia. O pochodzie wojska do obwodu Cattaro donoszą nam co następuje: Po nadaniu przez Najjaśniejszego Cesarza konstytucyi zdawało się, że mieszkańcy Bocche di Cattaro zwolna do spokoju i porządku powrócą; atoli w krótce rozwinął się między nimi żywioł nieukontentowania i swawoli dowodzący, że idea wolności była przez nich źle zrozumianą i że od źlemyślących, mianowicie cudzoziemców, obałamucić się dali. W skutek tego zaszły różne bezprawne excesa, które z początku niemiały wprawdzie dalszych skutków i bez trudności przytłumione były; lecz niestety niezadługo zamieniły się szczególniej w gminie Zuppa w takie gwałty, że przeciwko nim wypadało koniecznie wystąpić zbrojnej sile. Mieszkańcy Zuppa nie tylko że niepoprzestali wszelkiemi sposobami utrudniać komunikacyę między Cattaro i Budina, lecz wzbraniali się także płacić wszelki jakikolwiekbądź podatek, postanowili sobie sami narodowe sądy, oddalili mianowanych przez polityczne władze przełożonych, i przeszkodzili przemocą wyborowi deputowanego na konstytucyjny sejm w Wiedniu. Nadaremne były wszelkie przez c. k. rząd użyte środki pojednania, bez skutku pozostały otrzymane w tym względzie od cyrkułu napomnienia, a że coraz bardziej wzmagała się obawa, że te bezprawne samowolne postępki przyprowadzić mogą jeszcze do większej zuchwałości, więc nie pozostało nic innego, jak tylko do energiczniejszych środków przystąpić. Nakazano przeto dnia 26. września 1848 wojskową wyprawę przeciw tym buntownikom, do której nawet sam starosta cyrkularny przystąpił w zamiarze, by jeszcze raz na miejscu użyć łagodnego napomnienia, nim się do surowych środków przystąpi. Lecz niestety postępek ten nieodpowiedział oczekiwanym nadziejom. Przez spokojne na pozór przedstawienia i prośby dał się c. k. rząd nakłonić i odstąpił od użycia surowości prawa, a tak przyszło do stanowczego zagodzenia. Dnia 18. października powyższego roku przybyło z Zuppa 150 znakomitych osób i przełożonych, którzy wyraźnie się poddali prosząc o amnestyę za popełnione excesa i o niejaką ulgę w podatkach, co im też najłaskawiej przyzwolono, jednakże amnestyę rozciągnięto tylko na te indywidua, które się żadnego uszkodzenia prywatnej własności nie dopuściły. Pomimo to wkrótce okazało się, że uczynione przyrzeczenia były złudne; bo spokojność i bezpieczeństwo mieszkańców obwodu Cattaro pozostały jak przedtem zagrożone, rabunki i gwałty trwały nieprzerwanie, a uchylanie się od płacenia podatków okazało się takie same jak wprzódy. Gdy więc wszystkie środki zagodzenia

po dobremu tej sprawy okazały się bezskuteczne, a stan anarchii ciągle brał górę, był rząd przymuszony dla zabezpieczenia własności i skompromitowanego publicznego porządku, użyć surowości, któraby ustawie zjednała przynależny szacunek. Wyprawiono przeto na nowo odpowiedni oddział wojska pod dowództwem pułkownika inżynierów Mamula do powyższego obwodu, i można mieć niezawodną nadzieję, że się teraz uda ustalić pokój i porządek.

Anglia.

(Posiedzenie komisyi dla wystawy przemysłowej. — Charles Villiers.)

Londyn, 12. stycznia. Książę Albrecht prezydował wczoraj na pierwszem posiedzeniu królewskiej komisyi dla wystawy produktów przemysłowych wszystkich narodów, która w roku 1851 ma się odbyć w Londynie. Zgromadzenie odbyło się w nowym pałacu w Westminster.

Dzisiejszy „Globe“ donosi, że pan Charles Villiero zaproponuje tego roku w izbie niższej adres wodpowiedź na mowę od tronu. — Ten ministeryalny dziennik oświadcza przy tej sposobności, że ta okoliczność, iż pan Villiers, który jeszcze przed zaprowadzeniem ligi przeciw zbożowej, corocznie proponował zniesienie ustaw zbożowych, ten obowiązek bierze na siebie, jest dostateczną odpowiedzią na owe bezzasadne pogłoski, jakoby ministrowie nowe cło chcieli nałożyć na przywóz zboża. (P.S.A.)

Francya.

(Posiedzenie izby prawodawczej z d. 12. stycznia.)

Paryż, 12. stycznia. Z porządku dziennego przystąpiła izba prawodawcza na dzisiejszem posiedzeniu do dalszej dyskusyi nad urządzeniem dawnej sali izby deputowanych dla terazniejszego zgromadzenia prawodawczego. Referent dep. Chager popierał projekt ustawy żądający kredytu w sumie 71.000 franków na podjęcie tej budowli. Dep. Leverrier oświadczył się w imieniu mniejszości komisyi przeciw wnioskowi. Większość uzasadniła możność wykonania tego planu na tem, że zawsze będzie brakować znacznej części członków. Izba przystąpiła następnie do głosowania, czyli ma dyskutować nad pojedyńczemi artykułami ustawy i odrzuciła tę propozycyę większością głosów. Ta uchwała wywołała powszechną senzacyę. — Deputowani porzucali miejsca swoje, musiano przeto zasuspendować na krótki czas posiedzenie. Poczem przystąpiono do dyskusyi nad projektem pana Didier względem wypracowania ustaw dla Algieru. Ministeryum oświadczyło, iż jeszcze niemoże powiedzieć zdania swego o tym przedmiocie. Minister wojny d'Hautpoul chciał, aby rządowi zostawiono inicyatywę w przygotowaniu tych ustaw, zgromadzenie jednak zadecydowało większością 3)1 głosów przeciw 230, iż ze swego grona wyznaczy komisyę z 15 członków do wygotowania ustaw dla Algieru.

(Poczta francuska z d. 12. stycznia.)

Paryż, 12. stycznia. Dziennik „Evénement“ donosi: „Wczoraj zebrała się w pałacu Elysée rada ministeryalna. Prezydent republiki prezydował. Przed posiedzeniem gabinetu miał lord Normanby, poseł angielski całogodzinną konferencyę z prezydentem. Komisya inicyatywy parlamentarnej oświadczyła się za wnioskiem pana Baudin i innych. Wni sek ten następującej jest treści: „Każde indywiduum pochodzące we Francyi z cudzoziemca, który się we Francyi urodził i tam osiadł, uważane jest za Francuza.

Dotychczas wytłoczono pierwszego numeru dziennika „Napoleon“ 50.000 exemplarzy; mimo tego znacznego nakładu mało tylko exemplarzy znajduje się w Paryżu, zkąd wnoszą, że to pismo tygodniowe przeznaczone jest głównie dla departamentów.

Dziennik „Liberté“ donosi, że prezydent Bonaparte zamyśla powtórzyć swoje odwiedziny w tutejszych większych warsztatach robotników i w fabrykach, by własnemi oczyma poznać usposobienie mas.

Dziennik „Constitutionnel“ który od niejakiego czasu reprezentuje osobistą politykę Ludwika Bonapartego, zarzuca dziś ministrowi oświecenia z powodu dyskusyi nad ustawą względem nauczycieli elementarnych, brak energii i stałości. Słychać także, że prezydent sam ganił pana Parrieu za jego słabą obronę ustawy przeciw nauczycielom elementarnym, przypisując jego chwiejącemu zachowaniu się przyjęcie poprawki dep. Salmon, przez którą zwichnięty jest główny cel ustawy t. j. mianowanie i destytuowanie nauczycieli elementarnych przez prefektów a więc przez władzę centralną. Mówią nawet że Ludwik Bonaparte chciał, aby Parrieu ustąpił z ministeryum, co jednak nienastąpiło, ponieważ się spodziewano w artykułach dodatkowych zrobić modyfikacyę w duchu rządu, co też istotnie się stało.

Pod nazwiskiem „Moniteur de Commune“ zamyśla rząd założyć osobny organ polityczny dla gmin.

Dziennik „Bulletin de Paris“ wzywa rząd, równie jak dziennikarstwo przychylne porządkowi i w ogóle całą partyę porządku, aby odtąd wspólnemi siłami i najstosowniejszemi środkami walczyli przeciw barbarzyństwu socyalistów, które prędzej czy później grozi zgubą całemu społeczeństwu jeżeli się z wszelką energią niewystąpi przeciw agitacyom socyalistycznym.

„Evénement“ donosi, że podanie dziennika „Republique“ o wydaleniu pani Georges Sand jest mylne, oświadcza oraz że ta sławna autorka nie usłuchałaby tak dowolnego rozkazu prefekta policyi i tylko przemocy by ustąpiła. (P. S. A.)

Moniteur wczorajszy donosi, że wice-prezydent republiki (Boulay de la Meurthe) przeznaczył przypadającą mu ze skarbu płacę za czas od 11. kwietnia 1849 do 1go stycznia r. b. na cele dobroczynne, a mianowicie: 2760 franków na wkładki do kasy oszczędności na korzyść szkół elementarnych dla płci obojga i jednej żeńskiej szkoły w Paryżu, 13.940 franków na wkładki do kasy oszczędności na korzyść szkół elementarnych w departamencie Meurthe, 14.000 franków na tenże sam cel w departamencie Wogezów, i 4300 fr. na wkładki do kasy oszczędności na korzyść szkół elementarnych zaprowadzonych od towarzystwa mającego na celu rozszerzenie elementarnej nauki.

Emil de Girardin, który w dzienniku swoim „La Presse“ złożył dowcipny projekt tyczący się uproszczenia mechanizmu rządowego a mianowicie umniejszenia liczby ministeryów, otrzymał wczoraj wezwanie od wydziału zgromadzenia narodowego mającego rozpoznać ściągający się do tego wniosek jednego z członków z Prawej — aby myśl swą w tej mierze jaśniej oznaczył. Emil de Girardin oświadczył się za redukcyą 9 ministerstw na dwa i mniej ścisłą centralizacyą, która według jego mniemania jest przyczyną nietylko wiadomych już wielu niegodności, lecz nadto przykładała się zawsze do spiesznego powodzenia wszystkich we Francyi rewolucyj.

(Kurs giełdy paryskiéj z 14. stycznia.)

Renty 5% — 93.90.; 3% — 57.40. Akcye bank. 2239½ Hyszpańskie 29½.

Włochy.

(Wiadomości z Turynu.)

Z Turynu piszą z dnia 8. stycznia, że od ostatnich wyborów zmieniły się rzeczy bardzo znacznie. Kilka przewinień drukarskich odniosło karę, co potąd jeszcze nie było się wydarzyło, bowiem na przewinienia podobne albo wcale niezważano, lub też obwinieni bywali uznawani za niewinnych. Według pisma powyższego zachowuje jednakże rząd ściśle nadane od Karola Alberta prawa, niechcąc opozycyi dać najmniejszego powodu do zażalenia, jakoby prawa udzielone od popularnego tego króla chciano niweczyć. (Deut. Ref.)

(Dekret rozwiązujący gwardyę narodową.)

Palermo, 24. grudnia. Publikowano tu następujący dekret: „My Carlo Filangieri, książę Satriano, książę Taormina, naczelny wódz wojska i tymczasowy jeneralny Namiestnik w państwach poza ciaśniną.“

„Zważywszy, że gwardya narodowa miasta Palermo w czasach największych zamieszek ściśle trzymała się idej porządku, broniła publicznej spokojności w tem mieście, i zaszczytnie pełniła swą powinność.“

„Zważywszy, że gdy za skutecznym wpływem czynnego rządu wzmocnił się spokój i wszystko znowu weszło w dawne karby, powinnością jest rządu powrócić znowu domowemu zatrudnieniu i spokojnemu sposobowi życia tylu szanownych ojców familii i dobrych obywateli, którzy przez kilka miesięcy śród największego niebezpieczeństwa i trudności wszelkiego rodzaju ponieśli tak wielkie ofiary poświęcenia się, — rozporządzamy z najwyższego rozkazu co następuje:

„Art. 1. Gwardya narodowa miasta Palermo rozwiązuje się.“

„Art. 2. Karabiny i ładunki będące w posiadaniu członków zwiniętej gwardyi narodowej, należy w przeciągu trzech dni, licząc od publikacyi tego rozporządzenia, złożyć w przynależnych dzielnicach miasta.“

„Art. 3. Baron D. Rietro Riso, były naczelny komendant gwardyi narodowej, ma polecenie wykonać niniejsze rozporządzenie, przyczem będą mu pomocą majorowie batalionów i kapitanowie kompanii.“

„Ponieważ nam wiadome są liczne uciężliwości, jakich doznała namieniona gwardya, przeto oświadczamy niniejszem zasłużoną pochwałę i winne podziękowanie wszystkim oficerom sztabowym, porucznikom każdego stopnia, szeregowcom a szczególniej naczelnemu komendantowi tej gwardyi narodowej i wyrażamy zupełne ukontentowanie nasze za czynione posługi i zaszczytne jej postępowanie.“

„Naczelny Dowódzca, tymczasowy jeneralny Namiestnik, książę Taormina.“

(Wiadomości bieżące z Rzymu.)

Rzym, 4. stycznia. W dodatku do dzisiejszego Giornale di Roma zawarta jest wydana pod dniem 8. grudnia z r. z Portici Encyklika Jego Świątobliwości Papieża Piusa IX. do Arcybiskupów i Biskupów we Włoszech, w której Ojciec święty napomina ich usilnie, aby wszelkiemi środkami, jakie tylko mają na zawołanie, rozszerzali pomiędzy owieczkami powierzonemi ich pieczy gruntowną naukę religii katolickiej, dla zabezpieczenia ich od zgubnych zasad nieprzyjaciół kościoła, które niestety także się do Włoch zakradły.

W krótce opuszczą Rzym znowu dwa pułki francuskie; jeden z nich odpłynie do Afryki, a drugi do Francyi powróci.

W Paryskim bankierskim domu Fould zaciągnięto jak słychać pożyczkę w kwocie 20 milionów skudów, z tych jedna część będzie obrócona na wymianę papierowych pieniędzy, a druga na założenie papieskiego krajowego i handlowego banku, który pod dyrekcyą nadzorczej rady ma dawać handlowemu stanowi a szczególniej rolnictwa forszusy, w miarę potrzeby.

Dzień 15. stycznia wyznaczono znowu jako termin, w którym Papież do Rzymu powróci.

(Program przyjmowania Papieża przy powrocie do Rzymu.)

Rzym, 4. stycznia. (J. d Déb.) Armia francuska zredukowana została na 14—15,000 żołnierza. Jenerał Baraguay d' Hilliers ma wyjść na powitanie papieża na czele jednego pułku dragonów aż do Albano, i asystować mu w powrocie do Rzymu. Papież wjedzie do tego miasta bramą św. Wawrzyńca, ominąwszy Laterańską. Wojska francuskie formować będą szpaler począwszy od tej bramy aż do watykanu. Papież błogosławić będzie urbi et orbi. Jenerałowie Baraguay d' Hilliers i Cordova jechać będą konno po obu stronach karety.

Niemce.

(Ukończenie wyborów wyborców dla zgromadzenia prawodawczego.)

Frankfurt. 12. stycznia. Wybory wyborców dla zgromadzenia prawodawczego już są ukończone; oddano już 2806 kartek z głosami, z których jedna piąta część należy do pierwszego wydziału wyborczego, dwie piąte do drugiego, a dwie piąte do trzeciego. Lista kandydatów zaproponowana przez stowarzyszenie patryotyczne wspólnie z innemi stowarzyszeniami odniosła zupełne zwycięstwo, jak się tego było można spodziewać, zwłaszcza że demokracya żadnego w wyborach niemiała udziału. Tą razą głosowało trzy razy tyle obywateli jak kiedyindziej, licząc w przecięciu. (D. R.)

(Komisya agronomów.)

Mnichów, 10. stycznia. Kraj Bawarski ma jak wiadomo, na swojej 1400 kwadratowych mil liczącej powierzchni, bardzo szeroką przestrzeń, zarosłą mchem i sitowiem, na którejby się jeszcze kilka tysięcy ludzi wyżywić mogło, gdyby te pustynie w urodzajny grunt zamieniono. Bawarya nie jest wprawdzie przepełniona mieszkańcami, nie jest nawet tak zaludniona jak Prusy, lubo wywędrowanie w niektórych częściach tego kraju jest dość liczne. Otóż dla uzyskania w Bawaryi więcej uprawnych gruntów mianowano temi dniami komisyę z bardzo wielu znających się na rzeczy mężów, która ma wygotować sprawozdanie, w jakiby sposób można te mchem, sitowiem i chaszczami zarosłe grunta w urodzajne a przynajmniej jako tako użyteczne zamienić. Jak słychać, niemyślą zakładać na nich kolonij, które na wszelki sposób wymagałyby zasiłku z publicznego skarbu, lecz chcą wprzódy lasy na nich pozasiewać.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 14. stycznia.)

Met. Austr. 5% — $86^{3}/_{8}$. Akcye bank. 1276. Sard. $33^{5}/_{8}$. Hyszp. 3% — $30^{3}/_{8}$. Polskie 300 — 123; 500 — $81^{1}/_{4}$.

Prusy.

(Postanowienie Dyrekcyi głównej Ligi polskiej.)

Poznań, 14. stycznia. Dzienniki tutejsze donoszą, że Dyrekcya główna Ligi polskiej, porozumiawszy się z posłami naszymi w Berlinie w sprawie wyborów na sejm Erfurcki, postanowiła w ogóle i na zasadzie przeciw wyborom się oświadczyć; celem zaprotestowania jednak przeciw wcieleniu W. Księstwa Poznańskiego do Niemiec z trybuny, wybranie jednego tylko posła do parlamentu erfurckiego zalecić. Powiatowi, z którego deputowany on wybranym być ma, niezwłocznie Dyrekcya główna potrzebną nadeszle instrukcyę:

(Wybory do parlamentu Erfurckiego. — Gwardya miejska.)

Królewiec, 11. stycznia. Z powodu przyszłych wyborów do parlamentu erfurckiego podzielono miasto na 24 okręgów wyborczych. — Dziś miała tutejsza gwardya miejska złożyć broń, niedopełniła jednak dobrowolnie otrzymanego rozkazu, tak iż zapewne jeneralna komenda będzie zniewolona zapomocą policyi broń odebrać. Słychać że komendant gwardyi wydał rozkaz aby broń oczyszczono i w pogotowiu trzymano; przeciwnie zaś gwardya miejska miała postanowić nie wydać broni lecz czekać rezolucyi z Berlina na podaną prośbę o zatrzymanie broni. (D. R.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 17. stycznia.)

Dobrowolna pożyczka $106^{1}/^{8}$. L. Oblig. długu państ. $88^{1}/_{8}$. Akcye bank. $93^{3}/_{4}$. Pols. listy zast. $95^{1}/_{2}$. L. Pols. 500 — $81^{1}/_{4}$ L.; 300 — 123 L. Frydrychsdory $13^{1}/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12^{1}/_{4}$. Austr. bank. $91^{1}/_{2}$.

Rosya.

(Wykaz liczby nienależących do greckiego kościola mieszkańców państwa rosyjskiego.)

Petersburg, „Gazeta Petersburgska" (nr. 286.) zawiera wyjętą z dat urzędowych wiadomość o liczbie nienależących do greckiego kościoła mieszkańców rosyjskiego państwa. Liczba ta wynosiła w roku 1848 w ogóle 8,785,719 dusz obojga płci. Przeszło połowa z tego, mianowicie 4,911,459 dusz są chrześciańskiego, 3,874,260 zaś dusz innego jak chrześciańskiego wyznania. Katolicy rzymscy w liczbie 2,760,704 mają w państwie rosyjskiem 2264 kościołów. Katolickich Ormianów liczono 20,000, a 44 ich kościołów, szyzmatyckich zaś lub gregoryańskich 354,521 z 1017 kościołami. Liczba lutrów wynosiła 1,732,299 a kościołów ich 900, reformowanych 36,407 z 36 kościołami. Żydów liczono 1,188,111 mających 630 bóżnic, mahometanów 2,286,933 z 6084 meczetami. Systemu religijnego „Lama" było 215,209 zwolenników, innej wiary pogańskiej 153,343. Rusko-grecki obrządek rozpościera się zwolna lecz nieustannie. Według ustawy zachowywanej ściśle od czasu wstąpienia na tron cesarza Mikołaja, muszą wszystkie dzieci zrodzone z małżeństw mieszanych wychowywane być w pomienionym obrządku. Przed kilkoma laty odstąpiło w należącej dawniej do Polski gubernii biało-rosyjskiej przeszło 2,000,000 unitów od tego obrządku, i przyłączyło się do rusko-greckiego kościoła, który w czasach ostatnich zyskał też pomiędzy luterskim ludem wiejskim w prowincyach nadbałtyckich nie małą liczbę zwolenników. (C. C.)

Rzecz domowa.

Lwów, 10. stycznia. Słychać, że znaczna część obywateli w obwodach zachodnich tej prowincyi mieszkających, mająca na hypotece pożyczki z kasy oszczędności wiedeńskiej zaciągnięte, w krytycznem znajduje się położeniu, z powodu, że dla zachodzących ostatniemi czasy okoliczności, w płaceniu rat, które się rzeczonej kasie należały, zobowiązań niedotrzymali.

Tych obywateli zwraca się uwagę na Towarzystwo kredytowe, już dziewiąty rok w tej prowincyi istniejące, z którego pożyczka, nad każdą inną dotychczas praktykowaną zasługuje na pierwszeństwo dla tego iż:

a) prowizya od niej płaci się już i z dodatkiem administracyjnym po $4^{1}/_{4}$ od sta na rok;
b) spodziewać się należy, iż dodatek administracyjny $^{1}/_{4}$ złr. wynoszący, z powodu iż siła Towarzystwa kredytowego w funduszu rezerwowym już się dość wzmocniła, wkrótce znacznie zmniejszonym będzie, co za pierwszem zgromadzeniem się członków bez wątpienia nastąpi:
c) spłata kapitału samego jest bardzo niedotkliwa, bo jest na 80 półrocznych rat rozdzieloną; — nareszcie, iż
d) zawiązuje się interes z Towarzystwem we własnym kraju istniejącem, z Towarzystwem, które na żadne zyski nie wychodzi i jedynie pomoc obywatelską ma na celu.

Z tych zatem względów obywatele w stosunku z kasą oszczędności wiedeńską będący, zechcą bezpiecznie zamienić ten stosunek na stosunek do Towarzystwa kredytowego, do czego także i Dyrekcya tegoż Towarzystwa wszelkiej pomocy, jaka się ze Statutami zgadza, udzielić jest gotową.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Żółkiewskim.)

Żółkiew, 16. stycznia. Według doniesień handlowych z Bełza, Krystynopola i Rawy, podajemy następujące ceny przeciętne zboża i innych foraliów, jakie istniały tamże na targach od 1—15. stycznia: korzec pszenicy 12r.—12r.—14r.: żyta 8r.20kr. —9r.— 10r.22 kr.; jęczmienia 8r. 20kr.—9r.—9r. 5kr.; owsa 5r.—5r. 30kr.—5r.15kr.; hreczki 8r.—7r.30kr.—7r.; kartofli 3r. 20k.—2r. 30k. — 3r. Cetnar siana płacono po 3r.20k. —3r.5k.—2r.30k.; wełny tylko w Krystynopolu 212r.30k. Sąg drzewa twardego 10r.—8r.—11r.; miękkiego 7r. 30k, — 7r. 30k. — 9r.30k. Funt mięsa wołowego 8k.—8 $^{1}/_{2}$k.—9k. Garniec okowity 2r.20k.—2r.15k.—2r.25k. w. w. Kukurudzy i nasienia konicza nie było w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 22. stycznia.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	14	5	17
Dukat cesarski	5	17	5	20
Półimperyał zł. rosyjski	9	10	9	12
Rubel śr. rosyjski	1	46	1	47
Talar pruski	1	35	1	37
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	19	1	20
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	100	3	100	12
Galicyjskie l. z. w kasie T. Kr.	100	6	100	30

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. stycznia. Hr. Dzieduszycki Julius, z Jarczowiec. — Baron Heydel Oktaw, z Zaleszczyk. — Lewicki Józef, z Bonowa. — Zawadzki Tyburcyusz, z Dołhy. — Kunaszewski Damazyusz, z Perekopów. — Rodkiewicz Józef, z Krzywego. — Olszewski Tyburtius, z Potoka.— Agopsowicz Deodat, z Krymidowa — Ujejski Edward, z Melny.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. stycznia. Kuczyński Felicyan i Leon, do Żółkwi. — Korytko Seweryn, do Suchodołu.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21 stycznia,

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	28. 2. 1	—22°	—15,2°	pónoc. zachod.	Pogoda
2 god. zr.	28. 3. 2	—15,2°	—22,5°	„	Pochm. (śnieg
10 g. zr.	28. 5. 9	—16°		—	„ ⊙

TEATR

Dzisiaj: Komedya niem. „**Mönch und Soldat.**"
Jutro: **Studnia Artezyjska**, Melodramat pols. w 4ch aktach.

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.